

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

24.07.2023

г.Мензелинск

КАРАР

№ 224

Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының жирле үзидарә органнарында файдаланыла торган мәгълүмати системаларда тәнкыйть зәгыйфьлекләрен ачыклау, анализлау һәм бетерү регламентын, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының программа, программа-аппарат чараларының мәгълүматны яклауның һәм Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының жирле үзидарә органнарында башка программа тәмин ителешенә иминлеген анализлау һәм урнаштыру регламентын раслау турында

Мәгълүмат куркынычсызлыгын тәмин итүне көчәйтү һәм Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының жирле үзидарә органнарында мәгълүмат системаларының яклануын арттыру максатларында, Россия ФСТЭК методик документлары нигезендә,

КАРАР ЧЫГАРАМ:

1. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының жирле үзидарә органнарында кулланыла торган мәгълүмати системаларда тәнкыйть зәгыйфьлекләрен ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча Регламентны (1 нче кушымта); Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының жирле үзидарә органнарында мәгълүматны яклауның программа, программа-аппарат чараларының куркынычсызлыгын анализлау һәм урнаштыру регламентын (2 нче кушымта);
2. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
3. 4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Житәкче

М. Р. Кәримов

1 нче кушымта

Минзэлэ муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе
карарына

24.07.2023 ел № 224

**Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының жирле үзидарә
органнында файдаланыла торган мәгълүмат системаларында критик
житешсезлекләре ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча регламенты**

ЭЧТӨЛӨК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӨМӨЛӨР.....	3
2. Програма, програма-аппарат чараларының тэнкыйть зэгыйфьлеклэрен ачыклау тэртибе 5	
3. програма, програма-аппарат чараларының критик житешсезлеклэрен анализлау тэртибе 8	
ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ КИСКЕН КУРКЫНЫЧЛЫКЛАРЫН БЕТЕРҮ ТЭРТИБЕ	11

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. органда, оешмада (алга таба - Регламент) эксплуатацияләнгән мәгълүмати системаларда (алга таба - ИС) кискен якланмаганлылыкны ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча әлеге Регламент (алга таба - Регламент) Россия ФСТЭК тарафыннан 2023 елның 17 маенда расланган органда (оешмада) һәм Россия ТЭК тарафыннан 2022 елның 28 октябрдәге расланган программалы, программа-аппарат чараларының зәгыйфьлек дәрәжәсен бәяләү методикасы нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге Регламент дәүләт мәгълүмат сиситемасында булган мәгълүматны яклау турындагы таләпләр, шулай ук Россия ФСТЭКның башка норматив хокукый актлары һәм методик документлары нигезендә мәгълүмати системаларның программа, программа-аппарат чараларының кискен якланмаганлылыгын ачыклау, анализлау һәм бетерү чараларын кабул иткәндә мәгълүмат системалары операторлары тарафыннан кулланылырга тиеш.

1.3. Мәгълүматны сертификацияләнгән программа, программа-аппарат чараларында якланмаганлылыкны ачыклау, анализлау һәм бетерү өстенлекле тәртиптә тәмин ителә һәм аларда эксплуатацияләү документациясе нигезендә, шулай ук эзерләүче тәкъдимнәре белән гамәлгә ашырыла.

1.4. Регламентта ГОСТ Р 50922-2006 мәгълүматны саклау милли стандартлары белән билгеләнгән терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла. Төп терминнар һәм билгеләмәләр", ГОСТ Р 56545-2015 «Мәгълүматны яклау. Мәгълүмати системаларның зәгыйфьлеге. Йомшаклыкларны тасвирлау кагыйдәләре», ГОСТ Р 56546-2015 «Мәгълүматны яклау. Мәгълүмати системаларның зәгыйфьлеге. Мәгълүмати системаларның зәгыйфьлеген классификацияләү» һәм мәгълүматны яклау һәм мәгълүмати иминлекне тәмин итү өлкәсендә башка милли стандартлар белән.

Регламентның максатлары түбәндәгеләр:

- ИСда критик куркынычлыкларны ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнары һәм Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү;

- органнарның (оешмаларның) эшләү үзенчәлекләрен исәпкә алып, куркынычлыклар белән идарә итү буенча жентекле регламент һәм стандартлар эшләү өчен нигез булдыру;

- житешсезлекләрне бетерү мәсьәләләре буенча органнарның (оешмаларның) структур бүлекчәләре арасында үзара хезмәттәшлекне оештыру.

2. Программа, программа-аппарат чараларының тэнкыйть зэгыйфьлеклэрен ачыклау тэртибе

2.1. ИСта түбэндэге төр зэгыйфьлеклэрне ачыклау гамэлгэ ашырылырга тиеш:

- ИСда программа тээминатының кимчелеклэре һәм(яки) хаталары (алга таба ПО) һәм аның мәгълүматны саклау системасы (алга таба СЗИ).

- ИС аппарат чараларының, шул исәптән мәгълүматны яклауның аппарат чараларының кимчелеклэре.

- оештыру-техник житешсезлеклэр.

2.2. Якланмаганлылыкны ачыклау, анализлау һәм бетерү чараларын турыдан-туры башкаручы булып куркынычсызлык администраторы һәм ИС администраторлары тора.

Якланмаганлылыкны мониторинглау һәм аларның кулланылышын бәяләү этабында тышкы һәм эчке чыганақлардан алына торган мәгълүматлар нигезендә якланмаганлылык ачыклана һәм аларны алга таба эшкертү буенча карарлар кабул ителә.

Якланмаганлылык белән идарә итү процессы барлык ИС органы (оешма) өчен оештырыла һәм зэгыйфьлеклэр һәм ИС объектлары турындагы белешмэлэрне даими һәм даими актуальләштерүне күздә тотарга тиеш. Якланмаганлылык статусын үзгэрткэндэ (ИСка карата катышу, төзэтүлэр, тэнкыйть) аларны бетерү ысуллары төзэтелергэ тиеш.

Якланмаганлылык белән идарә итү процессы башка процесс һәм орган (оешма) эшчәнлегенәң процедуралары белән бэйле:

- мәгълүмати иминлекне мониторинглау - мәгълүматның иминлеген бозуларны, мәгълүмат һәм якланмаганлылыкның иминлегенә янауларны ачыклау максатыннан, иминлек вакыйгаларын һәм башка мәгълүматларны теркәү нэтижэлэрен даими күзэтү һәм анализлау процессы;

- якланганлыкны бәяләү - ИС органына (оешмага) компьютер атакаларын гамәлгә ашыру өчен табылган житешсезлекләргә файдалану мөмкинлеген анализлау;

- мәгълүмат иминлегенә куркыныч янавын бәяләү - ИС органында (оешмада) барлыкка килергә мөмкин булган янауларның актуальлеген ачыклау һәм бәяләү;

- конфигурация белән идарә итү - ИС программа һәм программа-аппарат тээмин ителешен үзгәртүне, составын һәм көйләүне тикшереп тору;

- яңартулар белән идарә итү - органда (оешмада) программа тээмин ителешен сатып алу, анализлау һәм яңартуны жәелдерү;

- мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын куллану - мәгълүматны яклау буенча таләпләр нигезендә гамәлгә ашырылырга тиешле мәгълүматны яклауның аерым чаралары алмашка кулланыла торган мәгълүматны яклау чараларын эшләү һәм куллану.

Якланмаганлыкның кискен дәрәжәсе администраторларның программа, программа-аппарат чараларында йомшак якларны анализлау нәтижәләре буенча ачыкланган зәгыйфьлекләргә бетерү зарурлыгы турында нигезле карар кабул итү максатларында бәяләнә.

Якланмаганлыкның кискенлеген билгеләү өчен кереш мәгълүматлар түбәндәгеләр:

- Россия ФСТЭК (bdu.fstec.ru) мәгълүматының иминлегенә куркыныч янаган программа тээминатының, программа-аппарат чараларының йомшак яклары базасы, шулай ук кайбер кимчелекләр турында белешмәләр булган башка чыганаclar;

- мәгълүмати иминлек өлкәсендә программа тээмин ителешен, программа-аппарат чараларын һәм тикшерүләргә эшләүчеләрнең рәсми мәгълүмат ресурслары;

- инвентаризация нәтижәләре буенча алынган һәм (яисә) мәгълүмати системалар документларында китерелгән мәгълүмати системаларның составы һәм архитектурасы турында белешмәләр;

- оператор үткэргэн мәгълүмати системаларның сакланышын контрольдә тоту нәтижәләре.

Югарыда күрсәтелгән күрсәткечләр ИС эшли торган эшчәнлек өлкәсендәге үзенчәлекләрне исәпкә алып аныкланырга яисә тулыландырырга мөмкин.

Программа, программа-аппарат чараларының якланмаганлылык дәрәжәсен бәяләү иминлек администраторлары тарафыннан уздырыла.

Программа, программа-аппарат чараларының якланмаганлылыкның дәрәжәсен билгеле бер ИСка карата бәяли:

- якланмаганлылыкка дучар булган программа, программа-аппарат чараларын билгеләү;

- якланмаганлылыкка дучар ителгән программа, программа-аппарат чараларын урнаштыру урынының мәгълүмат системасында (мәсәлән, система периметрында, системаның эчке сегментында, тәнкыйть процессларын (бизнес-процессларны) һәм ИСның башка сегментларын гамәлгә ашырганда) билгеләү;

- программа, программа-аппарат чараларының житешсезлек дәрәжәсен исәпләү.

3. программа, программа-аппарат чараларының критик житешсезлеклэрен анализлау тэртибе

Якланмаганлылыкны анализлау этабында ИС органына (оешмага) карата зэгыйфьлекнең критик дэрэжэсе билгелэнэ һәм түбэндэге чыганаклардагы мәгълүматлар нигезендэ зэгыйфьлеклэр ачыклана:

а) эчке чыганаклар:

- мәгълүмат инфраструктурасы белэн идарэ итү системалары (алга таба - ИТ-инфраструктура);

- конфигурациялэр белэн идарэ итүнең мәгълүмат базалары;

- ИС документациясе;

- органнар (оешмалар) белемнэренең электрон базалары;

б) Россия Федерациясенең техник һәм экспорт контроле буенча федераль хезмэте мәгълүмат куркынычсызлыгына куркыныч янаган мәгълүматлар базасы (алга таба - БДУ);

в) тышкы чыганаклар:

- мәгълүмат якланмаганлылык турында белешмэлэр булган мәгълүмат базалары;

- программа һәм программа-аппарат чараларын эшлэүчелэрнең һәм мәгълүмати куркынычсызлык өлкэсендэ тикшерүчелэрнең рэсми мәгълүмати ресурслары.

Мәгълүмат чыганаклары органның (оешманың) эшлэү үзенчэлеклэрен исэпкэ алып аныкланырга яисэ тулыланырга мөмкин

Якланмаганлылыкны анализлау һәм аларның кулланылышын бэялэү этабында 3.1 нче таблицада китерелгэн операциялэр башкарыла.

№ т/б	Операция исеме	Операцияне тасвирлау
1	Якланмаганлылык турында мәгълүматны анализлау	Актуаль һәм потенциал якланмаганлылык эзләү һәм аларның органның (оешманың) мәгълүмат системаларына карата кулланылышын бәяләү максатында төрле чыганақлардан мәгълүматны анализлау. Якланмаганлылык турында жыелган белешмәләрне теркәү һәм корреляцияләү
2	Якланмаганлылык кулланылышын бәяләү	Мәгълүмат системалары объектлары турындагы мәгълүмат нигезендә һәм аларның торышы, алга таба эшкәртүне (релевант житешсезлекләрен) таләп итми торган житешсезлекләрен билгеләү максатында, орган (оешма) мәгълүмат системаларына житешсезлекләр куллану белән билгеләнә. Якланмаганлылыкның кулланылышын бәяләү түбәндәге очрақларда башкарыла: «Конфигурация белән идарә итү» процессы кысаларында конфигурацияләр идарәсендәге мәгълүматлар базасыннан алынган ИТ-инфраструктура турындагы белешмәләрне анализлау нигезендә; «Куркынычны бәяләү» процессы кысаларында янауларны модельләштерү нәтижәсендә алынган ихтимал объектлар турындагы белешмәләрне анализлау нигезендә; якланганлыкны бәяләү нәтижәләре буенча
3	Өстәмә мәгълүмат алуға карарлар кабул итү	Якланмаганлылык турында өстәмә мәгълүмат сорату (объектларны сканирование, якланганлыкны бәяләү), әгәр булган мәгълүматлар зәгыйфьлекләр белән идарә итү буенча карарлар кабул итү өчен житәрлек булмаса
4	Объектларны сканлауға бурычлар кую	Мәгълүмати системалар объектларын булган мәгълүматларның житмәве яисә актуальеге булмаган очрақта, шулай ук соңгы сканердан соң житешсезлек турында мәгълүмат алган очрақта, планнан тыш сканлаштыруны сорау
5	Объектларны сканлаштыру	Якланмаганлылыкны анализлауның автоматлаштырылган системалары ярдәмендә зәгыйфьлекләр һәм житешсезлекләр эзләү. Сканерлау объектларын һәм вакытын сайлау, кызыксынучы бүлекчәләргә хәбәр итү (мәсәлән, ситуацион үзәк, ИТ бүлекчәсе) сканирование үткәру һәм сайланган объектларны алга таба Якланмаганлылык булуға сканерлау турында.
6	Якланмаганлылыкны бәяләү	Мәгълүмат системаларына якланмаганлылык куллану мөмкинлеген эксперт бәяләве. Якланмаганлылыкны бәяләү барышында, Якланмаганлылыкны эксплуатацияләү чарасыннан файдаланып, орган (оешма) мәгълүмат системаларында йомшаклыкны эксплуатацияләү мөмкинлеген, шул исәптән, мәгълүматтан рөхсәт ителмәгән файдалана алу (йогынты ясау) омтылышын аның мәгълүматны яклау системасын аның мәгълүмат системасын читләтеп узуга карата тест уздыру барышында тикшерү гамәлгә ашырыла)

3.1 нче таблица нигезендә органда (оешмада) операция исемен, операция тасвирлауны, операцияларне башкаручыларны, дәвамлылыгын, керү һәм чыгу күрсәткечләрен үз эченә алган жентекле тасвирлама эшләнәргә тиеш. Операцияларнең деталь тасвирламасы орган (оешма) мәгълүматын яклау буенча оештыру-күрсәтмә документларына кертелә.

ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ КИСКЕН КУРКЫНЫЧЛЫКЛАРЫН БЕТЕРҮ ТӘРТИБЕ

4.1. Якланмаганлылыкны бетерү ысулларын һәм өстенлекләрен билгеләү этабында зәгыйфьлекне бетерү өстенлеге билгеләнә һәм аларны бетерү ысуллары сайлана: мәгълүматны яклауның программа тәэмин ителешен яңарту һәм (яисә) компенсацияләүче чараларын куллану, шулай ук ачыкланган Якланмаганлылыктан файдалану (эксплуатацияләү) мөмкинлеген юкка чыгаруга юнәлдерелгән чаралар күрелә.

Куркынычлыкларны бетерү ысулларын һәм өстенлекләрен билгеләү этабында бурычлар хәл ителә:

- Якланмаганлылыкны бетерү өстенлеген билгеләү;
- Якланмаганлылыкны бетерү ысулларын сайлау;
- мәгълүматны компенсацияләүче чараларны программа белән тәэмин итүне яңарту һәм (яисә) куллану.

Якланмаганлылыкны бетерү методларын һәм өстенлекләрен билгеләү этабында 4.1 нче таблицада китерелгән операцияләр башкарыла.

4.1 нче таблица

№ т/б	Операция исеме	Операцияне тасвирлау
1	Якланмаганлылыкны бетерү өстенлеген билгеләү	Якланмаганлылыкны бәяләү этабында Якланмаганлылыкны исәпләү нәтижэләре нигезендә Якланмаганлылыкны бетерү өстенлеген билгеләү (4 нче этап)
2	Якланмаганлылыкны бетерү ысулларын билгеләү	Якланмаганлылыкны бетерү методын сайлау: мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын яңарту яисә куллану
3	Вақытлыча яңартулар урнаштыру турында карар кабул итү	Кискен якланмаганлылык ачыкланганда, Якланмаганлылыкка дучар булган мәгълүмати системалар объектларын программа белән тәэмин итүне тиз арада яңарту турында карар кабул ителергә мөмкин
4	Ашыгыч яңарту жайланмасына гариза эзерләү	Вақытлыча яңарту жайланмасына гариза ИТ бүлек житәкчесенә килештерүгә жибәрелә.
5	Мәгълүматны яклауның компенсацияләүче	Кискен якланмаганлылык ачыкланганда, яңартылу урнаштырганчы вақытлыча хәл итү сыйфатында

	чараларын ашыгыч гамэлгә ашыру турында карар кабул итү	мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын ашыгыч гамэлгә ашыру турында карар кабул ителергә мөмкин
6	Яңарту урнаштыруга гариза эзерләү	Гариза әлеге Кискен якланмаганлылыкны бетерү өчен яңарту жайланмасы планлаштырылмаган очракта төзелә.
7	Мәгълүматны саклауның компенсация чараларын гамэлгә ашыруга гариза язу.	Мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын гамэлгә ашыруга заявка яңарту урнаштыру мөмкинлеге булмаганда, шулай ук якланмаганлылыкны бетерүгә кадәр чаралар күрү кирәк булган очракта төзелә.

4.1 нче таблица нигезендә органда (оешмада) операция исемен, операцияне тасвирлауны, башкаручыларны, дәвамлылыгын, керү һәм чыгу күрсәткечләрен үз эченә алган жентекле тасвирлама эшләнүгә тиеш. Операцияләрнең деталь тасвирламасы орган (оешма) мәгълүматын яклау буенча оештыру-күрсәтмә документларына кертелә.

4.2. Кискен якланмаганлылыкны бетерү этабында мониторинг этабында ачыкланган зәгыйфьлекләрдән файдалану (файдалану) мөмкинлеген юкка чыгаруга яисә юкка чыгаруга юнәлдерелгән чаралар күрелә. Шул ук вакытта 4.2 нче таблицада күрсәтелгән операцияләр башкарыла.

4.2 нче таблица

№ т/б	Операция исеме	Операцияне тасвирлау
1	ИТ бүлекчәсе житәкчелеге белән жайланманы килештерү	Программа белән тәэмин итүнең яңартылуын кичектергесез урнаштыру ИТ бүлекчәсе житәкчелеге белән алдан килештерелә.
2	Яңартуга тест уздыру	Эшләүче тарафыннан программа, программа-аппарат чараларын, шул исәптән декларацияләнмәгән потенциал куркыныч сәяси баннерларны, лозунгларны, чакыруларны һәм башка хокуксыз мәгълүматны (алга таба декларацияләнмәгән мөмкинлекләргә) ачыклау
3	Тест сегментында яңартуны урнаштыру	Мәгълүмат системасының сайланган тест сегментында урнаштыруының аның эшчәнлегенә йогынтысын билгеләү максатыннан яңартуларны урнаштыру.
4	Яңарту урнаштыру турында карар кабул итү	Сайланган сегментта яңарту урнаштырудан тискәре йогынты ясалмаган очракта, аны системада тарату турында карар кабул ителә. Сайланган сегментта яңарту жайланмасыннан тискәре йогынтыны ачыклаган очракта, яңартуның алга таба таралуы гамэлгә ашырылмый, шул ук вакытта житешсезлекләргә нейтральләштерү өчен мәгълүматны яклауның

		компенсацияләүче чаралары кулланыла.
5	Яңартуны урнаштыру	Мәгълүмат системалары объектларына яңартуны тарату
6	Яңартулар урнаштыру планын формалаштыру	Яңартуларны ашыгыч урнаштыру кирәклеген билгеләнмәгән куркынычлыклар планын яңартулар урнаштыру барышында бетерелә. Яңартулар планын формалаштыру яңартулар урнаштыруга гаризаларны исәпкә алып башкарыла
7	Мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру	Мәгълүмат системаларында тискәре йогынтысын ачыклау сәбәпле урнаштыру мөмкин булмау, яңарту урнаштыруның тискәре йогынтысын ачыклау, шулай ук, куркынычлыкны бетергәнче чаралар күрергә кирәк булганда мәгълүматны саклау таләпләренә туры китереп гамәлгә ашырылырга тиешле аерым мәгълүматны саклау чаралары урынына кулланыла торган мәгълүматны саклау чараларын эшләү һәм куллану. Мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларына керергә мөмкин: мәгълүматны яклауның оештыру чаралары, мәгълүматны яклау чараларын көйләү, куркынычсызлык вакыйгаларын анализлау, ИТ-инфраструктурага үзгәрешләр керту

Программа һәм программа-аппарат чараларының яңартылуын тестлаштыру Россия Федерациясенең техник һәм экспорт контроле буенча федераль хезмәте БДУ да тестлауның тиешле нәтижәләре булмаган очракта, оешмада, оешма карары буенча ИС да кулланыла торган тәнкыйть житешсезлекләрен ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча Регламент нигезендә гамәлгә ашырыла.

Тиешле белешмәләр булган очракта, программалы, программа-аппарат чараларын эшләүчеләрнең куркынычсызлыгы бюллетеньнәрендә тәкъдим ителгән мәгълүматны компенсацияләү чаралары, шулай ук Россия Федерациясенең техник һәм экспорт контроле буенча федераль хезмәте БДУ да бастырылган йомшак яклар тасвирламасында кулланылырга мөмкин.

Якланмаганлыкны бетерү буенча киңәш ителә торган сроklar:

- куркыныч кискен дәрәжәсе - 24 сәгатькә кадәр;
- куркынычлыкның югары дәрәжәсе - 7 көнгә кадәр;
- куркынычлыкның уртача дәрәжәсе - 4 атнага кадәр;
- куркынычлыкның дәрәжәсе түбән - 4 айга кадәр.

Мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру буенча подпроцессны үтәү кысаларында 4.3 нче таблицادا китерелгән операцияләр башкарыла.

Таблица 4.3.

№ т/б	Операция исеме	Операцияне тасвирлау
1	Мәгълүматны яклау чараларын һәм аларны гамәлгә ашыру өчен җаваплы кешеләрне билгеләү	Йомшаклыкны нейтральләштерү йә аны эксплуатацияләүдән мөмкин булган тискәре нәтижеләрне киметү өчен кирәкле мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын билгеләү. Әлеге операцияне үтәү барышында сайлап алынган мәгълүматны яклау чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәк булган хезмәткәрләр билгеләнергә тиеш.
2	Хезмәткәрләрне җәлеп итүне килештерү	Мәгълүматны саклауның компенсация чараларын гамәлгә ашыру өчен башка бүлекчәләр хезмәткәрләрен җәлеп итү кирәк булганда саклау бүлекчәсе җитәкчесе аларны җәлеп итүне тиешле бүлекчәләр җитәкчеләре белән килештерә
3	Мәгълүматны яклауның оештыру чараларын гамәлгә ашыру	Мәгълүматны яклауның оештыру чараларын гамәлгә ашыру: ИТ-инфраструктураны куллануны чикләү; саклау режимын оештыру (аерым алганда, техник чараларга керү мөмкинлеген чикләү); орган (оешма) персоналына мәгълүмат бирү һәм өйрәтү
4	Мәгълүматны яклау чараларын көйләү	Мәгълүматны яклау чараларынан файдаланып, компенсацияләүче чараларны гамәлгә ашыру мөмкинлеген, мәгълүматны яклау чараларын (кирәк булганда) сайлап алуны бәяләү. Мәгълүматны яклау чараларын көйләү эшләрен башкару
5	Куркынычсызлык вакыйгаларын анализлауны оештыру	Куркынычсызлыктан файдалануның омтылышларын ачыклау һәм блоклау максатыннан, куркынычсызлык вакыйгаларын һәм башка мәгълүматларны теркәү нәтижеләрен даими күзәтү һәм анализлау
6	ИТ-инфраструктурага үзгәрешләр кертү	ИТ-инфраструктурага үзгәрешләр кертү программа һәм программа-аппарат чаралары конфигурациясенә үзгәрешләр кертү гамәлләрен үз эченә ала (шул исәптән, юкка чыгару (эксплуатациядән чыгару)).

4.2 һәм 4.3 нче таблицалар нигезендә органда (оешмада) операцияләрнең атамасын, тасвирлауны, башкаручыларны давамлылыгын, керү һәм чыгу күрсәткечләрен үз эченә алган операциянең җентекле тасвирламасы эшләнәргә тиеш.

Операцияларның деталь тасвирламасы орган (оешма) мәғлүматын яклау буенча оештыру-күрсәтмә документларына кертелә.

Программа, программа-аппарат чараларының яңарышларын алу, урнаштыру һәм тест үткәру мөмкин булмаган очракта мәғлүматны яклауның компенсацияләү чаралары күрелә.

Мәғлүматны яклау буенча компенсацияләүче чараларны сайлау, ИС эшчәнлегенә архитектурасын һәм үзенчәлекләрен исәпкә алып, оператор тарафыннан гамәлгә ашырыла, шулай ук программа, программа-аппарат чараларының житешсезлекләрен эксплуатацияләү ысулларын да исәпкә алып.

Якланмаганлылыкны эксплуатацияләү мөмкинлеген булдырмауға юнәлтелгән оештыру һәм техник чаралар түбәндәгеләр булырга мөмкин:

- үтәлүе ачыкланган якланмаганлылыкны эксплуатацияләүгә ярдәм итәргә мөмкин булган ИС зәгыйфь компонентларының конфигурациясен үзгәртү, шул исәптән аларның функцияләренә керү мөмкинлеген бирү өлешендә;

- якланмаганлылык программа, программа-аппарат чараларыннан файдалану яки аларны эшләү режимына күчерү, ачыкланган зәгыйфьлекләрдән файдалануга бәйле функцияләргә үтәүне чикли торган (мәсәлән, зәгыйфь хезмәтләргә һәм чөлтәр беркетмәләрен сүндерү) режимын чикләү;

- серверларны, телекоммуникация җиһазларын һәм элемент каналларын резервлауны да кертеп, ИС компонентларын резервлау;

- ИСта якланмаганлылыктан файдалану билгеләрен ачыклауны тәмин итүче мәғлүматны яклау чараларының хәлиткеч кагыйдәләрен, сигнатурлардан файдалану;

- мәғлүмат иминлеген мониторинглау һәм якланмаганлылыктан файдалану мөмкинлегенә бәйле рәвештә ИСта мәғлүматның куркынычсызлык вакыйгаларын ачыклау.

2 нче кушымта

Минзэлэ муниципаль районы
Башкарма комитеты житэкчесе карарына
24.07. 2023 ел № 224

**Мәгълүматны яклауның программа, программа-аппарат чаралары һәм
башка программа тээминаты иминлеге яңартуларын урнаштыру һәм
анализлау регламенты**

ЭЧТӘЛЕК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР	3
2. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ ИМИНЛЕГЕН ЯҢАРТУЛАРНЫ АНАЛИЗЛАУ ТӘРТИБЕ	5
3. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫК ЯҢАРТУЛАРЫН АНАЛИЗЛАУ БУЕНЧА ЭШЛӘРНЕҢ ЭЧТӘЛЕГЕ	8
3.1Тест үткәругә гомуми таләпләр.....	8
3.2Иминлекне яңартуларны чагыштыру	9
3.3Куркынычсызлык яңартуларының дәрәсләген тикшерү	9
3.4Иминлекне яңартуға вируска каршы контроль	10
3.5Иминлекне яңартуларында куркыныч конструкцияләр эзләү	11
3.6Тест үткәрү тирәлегендә иминлекне яңартулар активлығын мониторинглау	11
3.7Куркынычсызлык яңартуларына шәхси анализ.....	12
4. ТЕСТ НӘТИЖӘЛӘРЕН РӘСМИЛӘШТЕРҮ	14
5. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ МӘГЪЛУМАТНЫ САКЛАУ ЧАРАЛАРЫ ҺӘМ БАШКА ПРОГРАММА ТӘӘМИНАТЫ ИМИНЛЕГЕН ЯҢАРТУЛАРНЫ УРНАШТЫРУ	15

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Программа, мәгълүматны яклау һәм башка программа-аппарат чараларының (алга таба - Регламент) куркынычсызлыгын анализлау һәм урнаштыру буенча әлеге регламент Россия ФСТЭК раслаган 2022 елның 28 октябрдәге программа, программа-аппарат чараларының иминлеген яңарту методикасы нигезендә эшләнган.

1.2. Регламент мәгълүмати системаларда, мәгълүмати-телекоммуникация челтәрләрендә, идарәнең автоматлаштырылган системаларында, шул исәптән мәгълүматларны эшкәртү үзәкләренең мәгълүмати-телекоммуникация инфраструктурасы базасында эшли торган мәгълүмати системаларда, мәгълүмати-телекоммуникация челтәрләрендә кулланыла торган программа, программа-аппарат чараларының (алга таба - куркынычсызлыкны яңарту) зәгыйфьлекләрен бетерү өчен билгеләнгән программа, шул исәптән ачык башлангыч кодлы эшләр тәртибен һәм эчтәлеген билгели (алга таба - мәгълүмат системалары).

Регламент мәгълүмати система операторы карары буенча программа, программа-аппарат чараларының башка яңарышларын тестлаштыру өчен файдаланылырга мөмкин.

1.3. Әлеге Регламент дәүләт мәгълүмат системалары булган мәгълүматны яклау турындагы таләпләр, Россия Федерациясенең критик мәгълүмат инфраструктурасының әһәмиятле объектларының куркынычсызлыгын тәмин итү таләпләре, шулай ук Россия ФСТЭК методик документлары нигезендә мәгълүмати системаларның программа, программа-аппарат чараларының зәгыйфьлекләрен бетерү чараларын кабул иткәндә мәгълүмат системалары операторлары тарафыннан кулланылырга тиеш.

1.4. Сертификацияләнгән программалар, мәгълүматны яклауның программа-аппарат чараларында зәгыйфьлекләрен бетерү өстенлекле тәртиптә тәмин ителә һәм аларда эксплуатацияләү документациясе нигезендә, шулай ук әзерләүче рекомендацияләре белән гамәлгә ашырыла.

1.5. Тест узган яңартуларны урнаштыру турындагы карар мондый яңартуларны урнаштырудан мәгълүмати система эшләвен бозу куркынычын тикшерү һәм бәяләү нәтижэләрен исәпкә алып, мәгълүмати система операторы тарафыннан кабул ителә.

1.6. Регламентта ГОСТ Р 50922-2006 мәгълүматны саклау милли стандартлары белән билгеләнгән терминнар һәм билгеләмэләр кулланыла. Төп терминнар һәм билгеләмэләр", ГОСТ Р 56545-2015 «Мәгълүматны яклау. Мәгълүмати системаларның зәгыйфьлеге. Йомшаклыкларны тасвирлау кагыйдэләре, "Мәгълүматны яклау" ГОСТ Р 56546-2015 Мәгълүмати системаларның зәгыйфьлеге. Мәгълүмати системаларның зәгыйфьлеген классификацияләү» һәм мәгълүматны яклау һәм мәгълүмати иминлекне тәмин итү өлкәсендә башка милли стандартлар белән.

2. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ ИМИНЛЕГЕН ЯҢАРТУЛАРНЫ АНАЛИЗЛАУ ТӘРТИБЕ

2.1. Иминлекне яңарту анализы аларда потенциал куркыныч функциональ мөмкинлекләрне, программа-аппарат чараларын, шул исәптән сәяси баннерларны, лозунгларны, чакыруларны һәм башка хокукка каршы мәгълүматны (алга таба - декларацияләнмәгән мөмкинлекләрне) алдан ачыклау максатында уздырыла.

2.2. Анализга Россиянең 2022 елның 28 октябрдә расланган программа, программа-аппарат чараларының куркынычсызлыгын сынау методикасына ярашлы рәвештә тәнкыйть дәрәжәсе билгеләнгән йомшак якларны бетерүгә юнәлтелгән куркынычсызлык яңартылырга тиеш.

2.3. Әлеге регламентның максатлары өчен иминлекне яңартуның декларацияләнмәгән мөмкинлекләре билгеләренә түбәндәгеләр керә:

а) яңартыла торган программа, программа-аппарат чаралары функционалына катнашы булмаган файл системасына, мәгълүмат базаларына, электрон почтага һәм башка мәгълүматка мөрәжәгать итү омтылышлары;

б) мәгълүмати система операторына карамаган чит (билгесез операторга) челтәр адресларына һәм домна исемнәренә карата документсыз мөрәжәгатьләр;

в) зарарлы программа белән тәмин итүгә хас системалы чакырулар (мәсәлән, «Интернет» челтәреннән китапханәләрне һәм программа тәминаты функционалына катнашы булмаган программа пакетларын йөкләү омтылышлары, башка программа тәминатының челтәр трафигын тотып алу, кулланучыларның башка программа тәмин ителеше белән гамәлләрен мониторинглау омтылышлары);

г) яңартылу жайланмасы, шул исәптән яңартылып торучы программа белән тәмин итүне, драйверларны һәм китапханәләрне тутыру һәм урнаштыру нәтижәсендә файл системасында потенциал куркыныч үзгәрешләр, яңартыла торган программа, программа-аппарат чарасы функционалына катнашы булмаган драйверлар һәм китапханәләр;

д) яшәеш мохите конфигурациясенәң үзгәрүе, яңартыла торган программа, программа-аппарат чараларына мөнәсәбәте булмаган үзгәрешләр (мәсәлән, яңа автомат рәвештә тәмин ителә торган программалар барлыкка килү);

е) мәгълүматны яклау чараларын һәм мәгълүмат иминлеге функцияләрен сүндерү.

2.4. Куркынычсызлык яңартылуларына анализ мәгълүмат системасы операторының мәгълүматны (мәгълүмати иминлекне) яклау белгечләре (алга таба - тикшеренүче) тарафыннан оештырыла (үткәрелә).

2.5. Куркынычсызлык яңартылуларына анализ түбәндәгеләрне үз эченә ала:

а) иминлекне яңартуга тест үткәргүгә әзерлек;

б) куркынычсызлыкны яңартуга тест үткәрү;

в) куркынычсызлык яңарышларын тестлаштыру нәтижәләрен рәсмиләштерү.

2.6. Иминлек яңартуларын анализлауга әзерлек куркынычсызлыкны яңартуны һәм тестлаштыру тирәлеген әзерләүне күздә тоталар.

Куркынычсызлык яңарышларын алу ысуллары, аның мөмкинлекләреннән чыгып, тикшеренүче тарафыннан билгеләнә һәм әлеге Регламентта каралмый.

Куркынычсызлык яңартылуларына анализ түбәндәге мохитләрдә уздырыла:

а) куркынычсызлык яңарышларын яисә башка максатларны сынау өчен махсус төзелгән тикшеренү стенды;

б) мәгълүмат системасының тест зонасы («комлык»);

в) штат режимында эшли торган мәгълүмат системасы.

Куркынычсызлык яңарышларын тестлаштыру тирәлеген сайлау аның техник мөмкинлекләреннән һәм мәгълүмати система эшләвен бозуга янауларыннан чыгып, тикшеренүче тормышка ашыра.

2.7. Иминлекне яңартуга анализ үткәргәндә әлеге Регламентка ярашлы рәвештә анализлау һәм контрольнең инструменталь чаралары кулланылырга тиеш, аларның функциональ мөмкинлекләре әлеге Регламент нигезләмәләрен гәмәлгә ашыруны тәмин итә, алар техник яктан ярдәм күрсәтә һәм уздырыла торган тестлар үзенчәлекләренә җайлашу (эшләп бетерү) мөмкинлеге бирә, башлангыч кодларда яисә үз эшләнмәләрен сынау чараларында ирекле таратыла.

Россия Федерациясе территориясендә аларны куллану, адаптацияләү (эшләп бетерү) буенча беринди чикләүләре булмаган анализ һәм контроль инструменталь чараларын кулланырга тәкъдим ителә.

3. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫК ЯҢАРТУЛАРЫН АНАЛИЗЛАУ БУЕНЧА ЭШЛӘРНЕҢ ЭЧТӘЛЕГЕ

3.1 Тест үткәругә гомуми таләпләр

3.1.1. Иминлек яңартуларын анализлау барышында түбәндәге тестлар үтәргә тиеш:

- а) иминлекне яңарту тәңгәллеген чагыштыру;
- б) куркынычсызлыкны яңартуның дәрәслеген тикшерү;
- в) куркынычсызлык яңартуларының вируска каршы контроле;
- г) куркынычсызлык яңарышларында куркыныч конструкцияләр эзләү;
- д) эшләү мохитендә куркынычсызлык яңартуларының активлыгын мониторинглау;
- е) куркынычсызлык яңартуларына кулдан анализ.

3.1.2. Әлеге Регламентның 3.1.1 пунктында китерелгән тестлар тикшеренүче карары буенча, иминлекне төрле ысуллар белән һәм (яисә) төрле чыганақлардан ачылган (шифры ачылган) хәлдә яңарту алу мөмкинлегеннән чыгып, иминлекне яңартуныачу (шифрын ачу) буенча тикшеренүнең мөмкинлекләре, шулай ук анализның (контрольдә тотуның) инструменталь чаралары һәм башка техник мөмкинлекләр булу-булмау буенча башкарыла. Тест нәтижәләре буенча тикшерүче һәр уздырылган тест нәтижәләрен тасвирлый.

3.1.3. Тестны узу барышында декларацияләнмәгән мөмкинлекләр ачыкланган очракта, алар куркынычсызлыкны яңартуны кулдан анализлау юлы белән анализланьрга тиеш.

3.2 Иминлекне яңартуларны чагыштыру

3.2.1. Куркынычсызлыкны яңарту үзенчәлеге төрле ысуллар һәм (яисә) төрле чыганақлардан куркынычсызлык яңартылуы мөмкинлеге булган очракта уздырыла.

3.2.2. Куркынычсызлык яңартуларының тиндәшлеге күзгә ташлана:

1) иминлекне төрле ысуллар белән яңарту һәм (яисә) төрле чыганақлардан (мәсәлән, Россия Федерациясе территориясендә урнашкан IP-адреслардан, шулай ук аннан читтә) иминлек яңартуны алу;

2) төрле ысуллар һәм (яисә) төрле чыганақлардан алынган куркынычсызлыкны яңартуның контроль суммаларын исәпләү;

3) төрле ысуллар һәм (яисә) төрле чыганақлардан алынган иминлекне яңартуларны аларның контроль суммаларын чагыштыру юлы белән чагыштыру.

3.2.3. Тестны үтәү нәтижәләре буенча төрле ысуллар һәм (яки) төрле чыганақлардан алынган куркынычсызлыкны яңарту тәңгәллеге турында нәтижә ясарга тиеш. Контроль суммалар схемасы булган очракта, тест уңышлы узган дип санала.

3.2.4. Иминлекне яңартуларның контроль суммаларында туры килмәүләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән иминлекне яңарту иминлекне яңартуны кулдан анализлау юлы белән анализланырга тиеш.

3.3 Куркынычсызлык яңартуларының дөреслеген тикшерү

3.3.1. Иминлекне яңартуларның дөреслеген тикшерү тикшеренүченең иминлек файлын яңарту мөмкинлеге булган очракта, аның яшәеше мохитендә урнаштырылганчы ачылган (шифры ачылган) хәлдә иминлек файлын яңарту мөмкинлеге булган очракта, шулай ук, уйлап табучы тарафыннан файлның дөреслеген тикшерүнең штат чараларын яңарту мөмкинлеге булган очракта уздырыла.

3.3.2. Яңартуларның дөреслеген тикшерү түбәндәгеләрне күздә тотат:

1) иминлекне яңарту файлын ачу (шифрын ачу);

2) файлның яңаруының дөреслеген тикшерү критерийларын билгеләү. Файлның яңартуның дөреслеген тикшерү критерийлары сыйфатында файлларның контроль суммалары, файлларның электрон цифрлы имзасы яисә файлның дөреслеген тикшерү критерийлары, аны эшләүче тарафыннан күрсәтелә торган иминлекне яңарту критерийлары булырга мөмкин.

3.3.3. Файл, тикшеренүче тарафыннан билгеләнгән иминлекне яңарту файлының дөреслеген тикшерү критерие иминлекне яңарту критериегә тәңгәл килсә, чын дип санала. Файлның дөреслеген ачыкланган очракта, иминлекне яңарту уңышлы узган дип санала.

3.3.4. Тест уңышлы үтмәгән очракта, чынлыкны бозу яки чынлыгын тикшереп булмый торган иминлекне яңарту файлы иминлекне яңартуын кулдан анализлау юлы белән тикшерелергә тиеш.

3.4 Иминлекне яңартуға вируска каршы контроль

3.4.1. Куркынычсызлыкның яңартылуларына ивирус контроле вирусларга каршы саклану чараларын кулланып куркынычсызлыкны яңартуда тикшерелә торган зарарлы компьютер программаларын (вирусларны) ачыклаудан гыйбарәт. Анализ үткөрү өчен төрле житештерүчеләрне вируска каршы яклауның кимендә ике чарасын кулланырга кирәк.

3.4.2. Куркынычсызлык яңартуларының антивирус контроле түбәндәгеләрне күздә тоту:

1) вируска каршы саклану чаралары белән аларны урнаштыруга кадәр иминлекнең яңартылуын тикшерү;

2) иминлекне яңарту җайланмасын тәмамлау буенча барлык мәгълүматны йөртүчеләрнең оператив хәтер, файл системасы һәм чит ил секторлары эчтәлеген сигнатур һәм эвристик анализлау.

3.4.3. Тест яңартылу файлларында зарарлы активлык билгеләре булмаган очракта һәм куркынычсызлык яңартылганнан соң иң программалы тәмин ителештә уңышлы узган дип санала.

3.4.4. Тест уңышсыз үткән очракта, зарарлы активлык билгеләре ачыкланган

иминлекне яңарту файллары иминлекне яңартуны кулдан анализлау юлы белән анализланьрга тиеш.

3.5 Иминлекне яңартуларында куркыныч конструкцияләр эзләү

3.5.1. Куркынычсызлык яңартуларында куркыныч конструкцияләр эзләү тикшеренүчеләрнең таркалган (шифрланган) хәлдә яңарту файл (ы) алу мөмкинлеге булган очракта яки эшләү тирәлегендә яңарту урнаштырганнан соң башкарыла.

3.5.2. Куркынычсыз конструкцияләрне яңартуда эзләү түбәндәгеләрне күздә тотат:

а) компромация, YARA-кагыйдәләр һәм башка ысуллар индикаторларын кулланып, иминлекне яңартуларда куркыныч конструкцияләр эзләү;

б) сәяси баннерларны, лозунгларны һәм иминлекне яңартуларда башка хокукка каршы мәгълүматны контекстлы эзләү.

3.5.3. Тест куркыныч конструкцияләр ачыкланмаган очракта уңышлы узган дип санала.

3.5.4. Тест уңышсыз үткән очракта, куркыныч конструкцияләр ачыкланган иминлекне яңарту файллары иминлекне яңартуға кулдан анализлау юлы белән анализланьрга тиеш.

3.5.5. Тикшерүче тарафыннан кулдан анализлау үткәрелгәндә, ачыкланган куркыныч конструкцияләрнең билгеләнүе тикшерелергә, аларның куркынычын расланьрга яисә кире кагылырга тиеш.

3.6 Тест үткәрү тирәлегендә иминлекне яңартулар активлыгын мониторинглау

3.6.1. Тест үткәрү даирәсендә иминлекне яңартулар активлыгын мониторинглау яңартыла торган программа, программа-аппарат чараларының үз-үзен тотышы турында белешмәләр алудан һәм анализлаудан, шулай ук яңартылган программа, программа-аппарат чарасы компонентларының үзара хезмәттәшлеге турында белешмәләрне анализлаудан гыйбарәт.

3.6.2. Иминлекне яңартулар мохитендә яңарту активлығын мониторинглау яңартыла торган программа, программа-аппарат чарасын тестлаштыру даирәсендә кирәкле инструментлар урнаштыру мөмкинлегенә булганда уздырыла.

3.6.3. Тест тирәлегендә иминлекне яңартуларның активлығын мониторинглау үткәрү зарурлығын күздә тотат:

а) яңартылган программа белән тәмин итүнең системалы сынауларын үтәү нәтижеләрен анализлау;

б) кабул ителүчеләрне һәм яңартылган программа, программа-аппарат чарасы тарафыннан челтәр пакетларын анализлау;

в) программа, программа-аппарат чарасын яңарту жайланмасына кадәр һәм аннан соң файл системасы составын анализлау;

г) билгеле булган якланмаганлыкны сигнатур эзләү.

3.6.4. Тест сынау тирәлегендә куркынычсызлык яңарту активлығын мониторинглау барышында декларацияләнмәгән мөмкинлекләр билгеләре ачыкланмаган очракта, уңышлы узган дип санала.

3.6.5. Тест уңышлы узмаган очракта, декларацияләнмәгән мөмкинлекләр билгеләре ачыкланган куркынычсызлыкны яңарту файллары иминлекне яңартуны кулдан анализлау юлы белән анализланырга тиеш.

3.7 Куркынычсызлык яңартуларына шәхси анализ

3.7.1. Куркынычсызлык яңартылуларына кулдан ясалган анализ, әгәр тестлар үтәү нәтижеләре буенча:

а) төрле ысуллар һәм (яисә) төрле чыганақлардан алынган иминлек яңартулалында аермалар ачыкланганда;

б) иминлекне яңарту файлының дәрәслеге тесты уңышсыз үткәндә;

в) иминлекне яңарту файлларында вируска каршы контроль яки эшчәнлек мохитендә иминлекне яңарту активлығын мониторинглау нәтижәсендә иминлекне яңарту файлларында зарарлы активлык билгеләре ачыкланганда;

г) куркыныч конструкцияләр табылганда.

3.7.2. Иминлекне яңартуны кулдан анализлау, аларда югарыда санап

үтелгән тестларны узу нәтижәләре буенча шушы Регламентның 3.7.1 пунктында күрсәтелгән шартлар ачыкланганда, иминлекне яңарту компонентларына карата үткәрелә.

Кулдан анализ ясау мөмкин булмаган очракта, тикшерүче тарафыннан яңартуда декларацияләнмәгән мөмкинлекләр билгеләре барлыгы турында нәтижә ясала.

3.7.3. Иминлекне яңартуны кулдан анализлау түбәндәгеләрне күздә тотат:

а) эш логикасына анализ (шул исәптән тиешле мөмкинлекләр булганда бинар кодның дизассамблеяләү яисә декомпиляциясе);

б) иминлекне жайга салучылар һәм трассировщиклар ярдәмендә яңарту компонентларын тикшерү;

в) төп мәгълүматның (парольләрнең, яшерен ачыкларның һәм башка сизгер мәгълүматның) иминлеген яңартуда булуын тикшерү;

г) статистик һәм динамик анализ (иминлекне яңартуның башлангыч кодлары булганда).

3.7.4. Тест нәтижәләре буенча тикшерүче яңартыла торган программа, программа-аппарат чарасы компонентында элек ачыкланган декларацияләнмәгән мөмкинлекләр билгеләре булу-булмавын раслау турында нәтижә ясый.

3.7.5. Иминлекне яңарту нәтижәләре буенча зарарлы программа тәмин итү һәм (яисә) декларацияләнмәгән мөмкинлекләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат билгеләнгән регламент нигезендә Россия ФСТЭК һәм компьютер инцидентлары буенча Милли координация үзәгенә (НКЦКИ) юллана.

4. ТЕСТ НЭТИЖЭЛЭРЕН РЭСМИЛЭШТЕРҮ

4.1. Иминлекне яңартуны анализлау нәтижэләре хисап рәвешендә рәсмиләштерелә. Хисапта тест мохите тасвирламасы, аларны бетерү өчен шушы Регламентның 3 бүлеге нигезендә уздырылган иминлекне яңартуда жиберелгән якланмаганлык турындагы белешмәләр, һәр тестның нәтижэләре күрсәтелергә тиеш.

4.2. Ииминлекне яңартуны анализлау хисабы түбәндәге белешмәләрне үз эченә ала:

- а) иминлекне яңарту исеме;
- б) иминлекне яңарту урыны, куркынычсызлыкны яңартуның контроль суммалары, куркынычсызлыкны яңарту датасы, куркынычсызлыкны яңарту, куркынычсызлыкны яңарту, программа белән тәмин итү версиясе турында белешмәләр;
- в) иминлекне яңартуға юнәлдерелгән кимчелекләр турында белешмәләр;
- г) уздырылган тестларның исеме;
- д) анализ нәтижэләре (уңышлы/уңышлы түгел);
- е) анализның нәтижэләрен, анализны үткәрү чараларын, тест үткәрү мохитен, декларацияләнмәгән мөмкинлекләрнең ачыкланган билгеләрен, үткәрелгән тестларны тасвирлауны да кертәп, тасвирлау.

4.3. Нәтижэләре декларацияләнмәгән мөмкинлекләр билгеләре ачыкланган тестлар өчен иминлекне яңартуны сынау хисабына тикшерү барышында башкарылган операцияләрне һәм тикшеренүләр барышында алынган нәтижэләрне ачыклау өчен кирәкле барлык техник мәгълүмат кертелергә тиеш (шул исәптән анализның һәм контрольнең инструменталь чараларының барлык хисаплары).

Тикшеренүче тарафыннан декларацияләнмәгән мөмкинлекләрнең ачыкланган билгеләренә карата куркынычсызлык урнаштыру мөмкин булган чикләүләр һәм шартлар билгеләнә. Күрсәтелгән белешмәләр куркынычсызлык яңартылуын анализлау хисабына кертелә.

5. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ МЭГЪЛҮМАТНЫ САКЛАУ ЧАРАЛАРЫ ҺӘМ БАШКА ПРОГРАММА ТЭЭМИНАТЫ ИМИНЛЕГЕН ЯҢАРТУЛАРНЫ УРНАШТЫРУ

Куркынычсызлык яңарышларын тестлаштыру нәтижәләре турында карар кабул иткәндә

программа, программа-аппарат чаралары программа, программа-аппарат чараларының иминлекне яңарту урнаштыру мөмкинлеген билгеләүнең киләсе тәртибе гамәлгә ашырыла.

1. Куркынычсызлыкны яңарту мөмкинлеге турында нәтижә.

1.1. Проприетар программа, программа-аппарат чараларына һәм ирекле рәвештә таратыла торган программа тәэмин ителешенә карата иминлекне яңарту мөмкинлеге турында нәтижә түбәндәге тестларны үтәү нигезендә төзелә:

- иминлекне яңартуның тәңгәллеген тикшерү һәм (яисә) дөреслеген тикшерү;

- иминлекне яңартуға вируска каршы контроле һәм (яисә) иминлекне яңартуның куркыныч конструкцияләрен эзләү;

- эшләү тирәлегендә иминлекне яңартуның активлығын мониторинглау.

1.2. Ачык кодлы программа белән тәэмин итүнең иминлекне яңартуға карата иминлекне яңарту мөмкинлеге турындагы нәтижә түбәндәге тестларны үтәү нигезендә формалаштырыла:

- иминлекне яңартуның дөреслеген тикшерү;

- иминлекне яңартуға вируска каршы контроль;

- эшләү мөхитендә иминлекне яңартуның активлығын мониторинглау;

- иминлекне яңартуны кулдан анализлау.

2. Башкарылган тестларның нәтижәләрен бәяләү.

2.1. Тестларны үтәү нәтижәләре буенча барлык тестларны гамәлгә ашыру нәтижәләре уңай булса, иминлекне яңарту куркынычсыз һәм аны урнаштыру мөмкин.

2.2. Әгәр тестларны үтәү нәтижәләре буенча бер яки күбрәк тестларны гамәлгә ашыру нәтижәләре потенциал куркыныч булып торса һәм бер генә тест та куркыныч булмаса, иминлекне яңарту билгеле бер чикләүләр вакытында ачыкланырга мөмкин.

Чикләүләр тест нәтижәләре буенча тикшерүче тарафыннан билгеләнә һәм, аның архитектурасы һәм эшчәнлегә үзенчәлекләрен исәпкә алып, мәгълүмат системасы операторы тарафыннан төгәлләштерелергә мөмкин.